

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

'Εγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Η. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μινός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 46ος

Ἀθῆναι, 11 Φεβρουαρίου 1939

Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 11

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

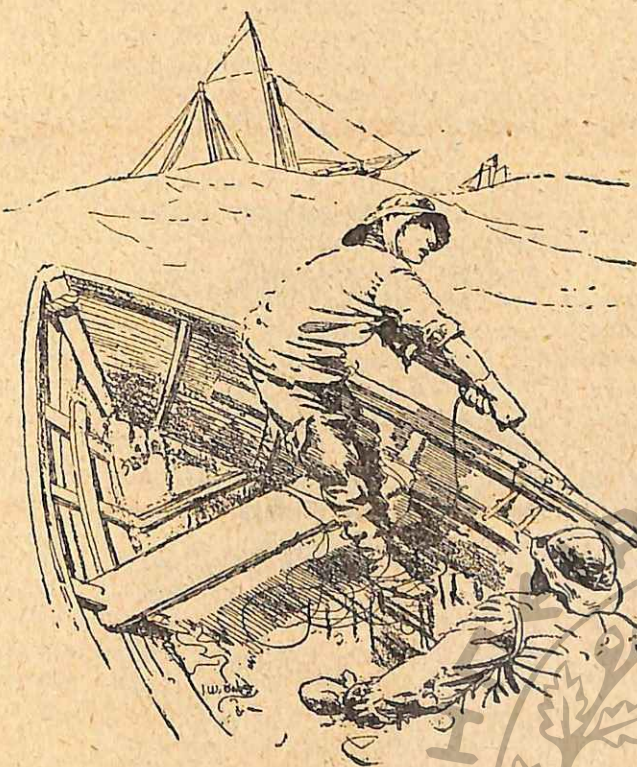
Ἡ σκιά τῶν κατάρτιων καὶ τῶν
σκοινιῶν κυλοῦσε ἀπὸ τὴν μιὰ στὴν
ἄλλη ἄκρῃ τοῦ κκραχιοῦ κάτω ἀπὸ
τὸ φῶς τῆς σελήνης. Τὰ ψάρια
γυάλιζαν σὰν ἀναλυτὸ ἀσπ-
μι. Ἀπὸ τὸ ἀμπάρι ἔβου ὁ
Ντίσκο Τροῦπ καὶ ὁ Τὲμ
Πλάτ καταγίνονταν μὲ τὰ
βάρηλα τὸ ἀλάτι ἀκού-
γονταν ὑπόκωφοι κρότοι.
Ὁ Ντάν ἔδωσε μιὰ μεγάλ-
η πηροῦνα στὸν Χάρβεϋ
καὶ τὸν ὠδήγησε στὴν ἐσω-
τερικὴ ἄκρῃ τοῦ τραπεζιοῦ
ἔβου ὁ μπάρμπα Σάλτερς
γεμάτος ἀνυπομονησίᾳ ἐπαι-
ζε ταμποῦρλο μὲ τὸ μαχαί-
ρι του ἐπάνω στὸ τραπέζι.
Στὰ πόδια του βρισκόταν ἓ-
να μαστέλλο γεμάτο θά-
λασσα.

— Ἐσὺ θὰ πετᾷς ψάρια
στὸν μπαμπο καὶ στὸν Τὲμ
Πλάτ καὶ θὰ προσέχης μή-
πως σοῦ βγάλῃ ὁ μπάρμπα
Σάλτερς κανένα μάτι, εἶπε
ὁ Ντάν κι' ἐξαφανίστηκε
στ' ἀμπάρι. Ἐγὼ θὰ σὰς
περνᾶω ἀλάτι ἀπὸ κάτω.

Ὁ Πέν κι' ὁ Μανουέλ,
βυθισμένοι ὡς τὸ γόνατα μέ-
σα στοὺς μπακαλιάρους ποὺ
γέμιζαν τὴν μάντρα, ἔσειαν
τοὺς ἀνοιχτοὺς σουγιάδες
τούς. Ὁ μεγάλος Τζάκ μ' ἓνα πα-
νέρι στὰ πόδια του καὶ μὲ τὰ χέρια
σκεπασμένα μὲ γάντια, στεκόταν ἀπ' τὴν ἄλλη μερὶὰ τοῦ τραπεζιοῦ ἀντί-
κρου στὸν μπάρμπα Σάλτερς κι' ὁ
Χάρβεϋ κοίταζε πότε τὸ μαστέλλο καὶ
πότε τὸν πηροῦνι.

— Χί! φώναξε ὁ Μανουέλ, σκύ-
βοντας πάνω ἀπ' τὸ σωρὸ τῶν ψα-

ριῶν καὶ βγάζοντας ἓνα μπακαλιάρο
μὲ τὸ ἓνα δάχτυλο στὰ σπάρachνα
καὶ τὸ ἄλλο στὸ μάτι του. Ἀκούμπη-
σε τὸ ψάρι στὸ κιγκλιδωμὴ τῆς μάν-
τρας τὸ μαχαίρι ἔβγαλε μιὰ ἀστραπή,

«Ὁ Χάρβεϋ τραβοῦσε μὲ ὅλη του τὴ δύναμη. . .»

ἀκούστηκε ἓνα σχίσμο καὶ τὸ ψάρι
σχισμένο ἀπ' τὸ λαίμῳ ὡς τὴν οὐρά,
ἔπεσε μπρὸς στὰ πόδια τοῦ μεγάλου
Τζάκ.

— Χί, ἔκανε ὁ μεγάλος Τζάκ,
ἀπλώνοντας σὰν κουτῆλα τὸ γαντω-
μένο χέρι του. Τὸ σηκῶι τοῦ μπα-
καλιάρου ἔπεσε μέσα στὸ καλάθι.
Ἄλλη μιὰ κίνηση καὶ τὸ κεφάλι μα-

ζὶ μὲ ὅλα τὰ ἐντόσθια πετάχτηκεν
στὴν ἄλλη ἄκρῃ, ἐνῶ τὸ ξεκοιλιασμέ-
νο ψάρι πέρασε στὰ χέρια τοῦ μπάρ-
μπα Σάλτερς. Ἐνα καινούριο σχίσι-
μο, ἡ ραχοκοκκαλιὰ πετάχτηκε ἔξω
ἀπὸ τὴν κουπαστὴ καὶ τὸ ψάρι ἀκέ-
φαλο, ξεκοιλιασμένο καὶ ἀνοιγμένο
στὰ δυὸ ἔπεσε μέσα στὸ μαστέλλο μ'
ἓνα πλούτε, πετάγοντας θάλασσα στὸ
ὀρθάνοιχτο στόμα τοῦ Χάρ-
βεϋ. Ὑστερα ἡ ἐργασία συ-
νεχίστηκε σιωπηλά. Οἱ μπα-
καλιάροι περνοῦσαν ἀπὸ χέ-
ρι σὲ χέρι, τόσο γλήγορα,
σὰ νὰ ἦταν ζωντανοὶ καὶ
πολὺ πρὶν προφτάσῃ ὁ μι-
κρὸς νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὴν
ἐκπληξή του γιὰ τὴν θαυ-
μαστὴ ἐπιδεξιότητα ὅλων, τὸ
μαστέλλο του ἦταν κιόλας
γεμάτο.

— Πέτα τα, μούγκρισε ὁ
μπάρμπα Σάλτερς δίχως νὰ
γυρίσῃ τὸ κεφάλι κι' ὁ Χάρ-
βεϋ σήκωσε τὸ μαστέλο κι'
ἔδειξε τὸ ψάρι στὸ ἀμπάρι.

— Ἐ, ὅλα μαζὶ νὰ τὰ πε-
τᾷς, φώναξε ὁ Ντάν, μὴν τὰ
σκορπᾷς ἔτσι! Κοίτα τὸν
μπάρμπα Σάλτερς πὼς ξε-
φυλλίζει τὸ βιβλίο του. Κα-
λύτερα κανεὶς δὲν τὸ κάνει
σ' ὅλον τὸν Μπάγκο.

Ἀλήθεια, βλέποντας κα-
νεὶς τὸν μπάρμπα Σάλτερς,
θὰ ἔλεγε πὼς κόβει τὰ φύλ-
λα ἐνὸς καινούργιου βιβλίου
γιὰ νὰ περάσῃ ἡ ὥρα του.

Ὁ Μανουέλ μὲ τὸ κορμί
γεμὲν ἦταν ἀκούνητος σὰν ἀγαλμα
καὶ μόνον τὰ μακρὰ του χέρια ἀνοι-
γόκλειναν δίχως διακοπὴ, βγάζοντας
ἓνα ἓνα τὰ ψάρια ἀπὸ τὸ σωρὸ. Ὁ
Πέν ἔβαζε τὰ δυνατὰ του ἀλλὰ τὸ-
βλεπε καθαρά πὼς δὲν τὰ κατὰφερ-
νε. Μιὰ-δυὸ φορές ὁ Μανουέλ βρῆκε
κακρὸ νὰ τὸν βοηθήσῃ χωρὶς νὰ δια-
κόψῃ τὴν σειρὰ τῆς ἐργασίας. Ἄλλη

μιά φορά ο ίδιος πάλι ο Μανουέλ ξεθαλε ένα ούρλιασμα πόνου. Είχε αγκυλωθεί το δάχτυλό του μ' ένα φραντσέζικο αγκίστρι. Τ' αγκίστρια αυτά είναι κατασκευασμένα από ένα μέταλλο μαλακό και μπορεί κανείς να τα ξαναλυσίσει και να τα χρησιμοποιήσει και δεύτερη φορά, τυχαίνει όμως συχνά ο μπακαλιάρος να τή γλυτώσει με το αγκίστρι στο στόμα και να πάει να πιαστέψει άλλο κι' αυτός είναι ένας από τους πολλούς λόγους που κάνει τους ναυτικούς της Γκλώστερ να μη χωνεύουν τους Γάλλους.

Από κάτω ο ξερός ήχος του αλατιού με το όποιο έτριβαν τ' ανοιγμένα ψάρια άντηχούσε σαν το τρίξιμο μιας μυλόπετρας, συνοδευμένο από το «κράκ» και το «πλούφ» των κεφαλιών που κόδονταν και πετάγονταν και των σηκωτών που έπεφταν μέσα το καλάθι, ως στο «χρράκστ» του μαχαιριού του μπάριμα Σάλτερς καθώς έβγαζε τη ραχοκοκκαλιά, και το «πλούπ» των ψαριών που έπεφταν ανοιγμένα μέσα στο μαστέλλο.

Ύστερα από μια ώρα δουλειάς ο Χάρβεϊ θά έδινε όλα τα καλά του κόσμου για να μπορούσε να ξεκουραστεί λίγο. Γιατί ο φρέσκος, υγρός, ακόμα μπακαλιάρος είναι πολύ βαρύτερος απ' ό,τι φαντάζεται κανείς και η πλάτη του του πονούσε από το σήκωμα του μαστέλλου και το άδειασμά του κάθε τόσο στο άμπάρι. Ένοιωθε όμως, για πρώτη φορά στη ζωή του, ότι αποτελούσε κι' αυτός μέλος μιας ομάδας ανθρώπων που εργάζονταν κι' αυτό γέμιζε την καρδιά του υπερηφάνεια και τον έκανε να σφίγγει τα δόντια του για να μπορέσει να κρατήσει.

— Ένα μαχαίρι! φώναξε ξεφωνα ο μπάριμα Σάλτερς.

Ο Πέν τσακίστηκε στα δυο ξεψυχισμένος κι' έπεσε πάνω στο σωρό των ψαριών, ο Μανουέλ τέντωσε το κορμί του μπρός και πίσω για να του ξεπονέσει η μέση του και ο μεγάλος Τζάκ ακούμπησε επάνω στην κουπαστή. Ο μάγειρας φανερώθηκε άθρόα σαν μκύρη σικιά, μάζεψε ένα σωρό από κεφάλια και ψαροκόκκαλα και εξαφανίστηκε πάλι.

— Σούπα από ψαροκεφαλές θάχουμε αύριο, έκανε ο μεγάλος Τζάκ πλαταγίζοντας τη γλώσσα του.

— Έ, ένα μαχαίρι είπα! Ξαναφώναξε ο μπάριμα Σάλτερς, σείοντας το φαρδύ μαχαίρι του, που είχε στο μώσι από την πολλή χρήση.

— Κοίταξε στα πόδια σου, Χάρβεϊ! φώναξε από κάτω ο Ντάν.

Ο μικρός είδε μια δωδεκάδα μα-

χαίρια κρεμασμένα το καθένα απ' το καρφάκι του στο περδάζι της κουπαστής. Έμοίρασε ένα γύρω και πήρε πίσω τα στομωμένα.

— Νερό! φώναξε ο Ντίσκο Τρούπ.

Το νερό έβγαλε στην πρύμη και το κανάτι δίπλα του. Γρήγορα, Χάρβεϊ! φώναξε ο Ντάν.

Σ' ένα λεπτό ο Χάρβεϊ βρισκόταν πίσω, μ' ένα κανάτι γεμάτο από ένα νερό κιτρινωπό, σωστό νέκταρ, που οι κάτω το ήπιαν μ' απληστία.

— Χί!

Με τη φωνή που έβγαλε ο Μανουέλ ή δουλειά ξανάρχισε και δεν σταμάτησε πιά παρά μονάχα όταν ή μάντρα άδειασε ολόκληρη από ψάρια. Μόλις πατώθηκε και το τελευταίο ο καπετάν Ντίσκο διευθύνθηκε στην καμπίνα του συνοδευόμενος από τον άδερφό του. Ο Μανουέλ κι' ο μεγάλος Τζάκ τράβηξαν κατά την πρύμη. Μόνον ο Τόμ Πλάττ περίμενε ώσπου να αδειάσει το τραπέζι και να καθαριστεί για να κατεβή κι' αυτός από το καμπούνι.

Ένα λεπτό αργότερα ο Χάρβεϊ άκουγε να φτάνουν στ' αυτιά του από κάτω συγχωριές από ήχηρά ροχαλητά και κοίταζε με ανοιχτό το στόμα τον Πένου και τον Ντάν.

— Σήμερα πήγαμε καλύτερα, Ντάν, είπε ο Πέν με τα μάτια μισόκλειστα από τον ύπνο. Μου φαίνεται όμως πως το σωστό είναι να σε βοηθήσω στο καθάρισμα.

— Δεν θά τ' όπαιρνα ένα τέτοιο πράγμα στην ψυχή μου ούτε για χίλια κοιντάλια ψάρι! είπε ο Ντάν. Κατέβα να κοιμηθής, Πέν. Δεν είναι δουλειά δική σου να κάνης ό,τι κάνει ένας μουτσός. Βγάλε έναν κουβά θάλασσα, Χάρβεϊ. Έ, Πέν, πριν κοιμηθής πέταξέ τα αυτά στο βαρέλι. Θά βαστάξης ξύπνιος ως εκεί!

Ο Πέν σήκωσε το βαρύ καλάθι γεμάτο με τα σηκώτα των ψαριών και το άδειασε σ' ένα βαρέλι που το καπάκι του ήταν καρφωμένο επάνω στο μεγάλο κατάρτι. Ύστερα εξαφανίστηκε κι' αυτός στο καμπούνι.

Το καθάρισμα του καραβιού, όταν τελειώσει το πάστωμα των ψαριών, το κάνουν έδω οι μουτσοί, έξηγήσε ο Ντάν κι' αυτοί φυλάνε κιόλας και την πρώτη βάρδια, όταν είναι μπουνάτσα.

Ο Ντάν έχυσε άφθονο νερό στην μάντρα των ψαριών, έξστησε το τραπέζι, το έπλυνε, και το άπλωσε στο φεγγαρόφωτο να στεγνώσει, έτριψε τις ματωμένες κόψες των μαχαιριών με ένα κομμάτι σκουπίδι και βάλθηκε να τις άκονίζει σ' ένα μικρό

τροχό, ενώ ο Χάρβεϊ, σύμφωνα με τις οδηγίες του, πετούσε στη θάλασσα τα έκδοθια και τα ψαροκόκκαλα.

Στο πρώτο πλούφ! ένας ίσκιος άργυρόλευκος ξεπρόβαλε ανάμεσα απ' τα κύματα και στηλώθηκε ολόρθος, βγάζοντας ένα σφύριγμα που έμοιαζε με άναστεναγμό.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

Ο ΒΟΡΙΑΣ ΠΟΥ Τ' ΑΡΝΑΚΙΑ ΠΑΓΩΝΕΙ

Ήτον νύχτα, εις την στέγη έβογοῦσε
Ο βοριάς, και ψιλό έπεφτε χιόνι.
Τί μεγάλο κακό να έμνηνῶσε
Ο βοριάς που τ' άρνάκια παγώνει;

Μέσ' στο σπίτι μια χαροκαμένη
Μιά μητέρα από πόνους γεμάτη
Στου παιδιού της την κούνια σκυμμένη
Δέκα νύχτες δεν έκλεισε μάτι.

Είχε τρία παιδιά πεθαμένα
Άγγελούδια λευκά σαν το κρίνο,
Κ' ένα μόνο της έμεινε, ένα,
Και στον τάφο κοντά ήτον κ' εκείνο.

Το παιδί της με κλάμα έβογοῦσε
Ός να ζήταε το δόλο βοήθεια
Κι' ή μητέρα σμά του έδρηνῶσε
Με λαχτάρα χτυπώντας τα στήθεια.

Τα γογγίσματα εκείνα κ' οι θρήνοι
Έπληγῶναν βαθειά την ψυχή μου.
Σύντροφός μου ή ταλαίπωρη εκείνη
Άχ, και τ' άρρωστο ήτον παιδί μου.

Στου σπιτιού μου τη στέγη έβογοῦσε
Ο βοριάς και ψιλό έπεφτε χιόνι.
Άχ, μεγάλο κακό μου έμνηνῶσε
Ο βοριάς που τ' άρνάκια παγώνει.

Το γιατρό καθώς είδε, έσηκώθη
Σαν τρελλή. Όλοι γύρω έσπαίναν
Φλογεροί της ψυχής της οι πόθοι
Με τα λόγια απ' το στόμα της βγαίναν

«Ω, κακό που με βοήκε μεγάλο!
Το παιδί μου, γιατρέ, το παιδί μου...
Ένα τόχω, δεν μ' έμεινε άλλο.
Σώσε μου το και πάρ' την ψυχή μου»

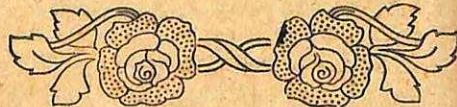
Κι' ο γιατρός με τα μάτια σκυμμένα
Πολλήν ώρα δεν άνοιξε στόμα.
Τέλος πάντων—άχ, λόγια χαμένα—
«Μη φοβάσαι, της είπεν, ακόμα».

Κ' έκαμώθη πως θέλει να σκύψει
Στο παιδί και να ιδεί το σφυγμό του.
Ένα δάκρυ έπροσπάθει να κρύψει.
Πού κατέβ' εις το ωχρό προσώπο του.

Στου σπιτιού μας τη στέγη έβογοῦσε
Ο βοριάς και ψιλό έπεφτε χιόνι.
Άχ, μεγάλο κακό μας μνηνῶσε
Ο βοριάς που τ' άρνάκια παγώνει

Η μητέρα ποτέ δακρυσμένο
Του γιατροῦ να μη νιώση το μάτι
Όταν έχει βαριά ξαπλωμένο
Το παιδί της σε πόνου κρεβάτι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ

ΑΘΗΝΑ Ι ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΤΡΙΩΔΙ

Άγαπητοί μου,

ΚΑΘΕ Κυριακή, ο Ραδιοφωνικός Σταθμός Αθηνών μεταδίδει τη θεία λειτουργία από τη Μητρόπολη. Από τις δέκα περίπου ώς τις έντεκάμισυ, τα σπίτια που έχουν ράδιο—κι' είναι πάρα πολλά τώρα στην Αθήνα—άκουνε όλα τα ιερά και όρατα λόγια που άπαγγέλουν οι ιερείς ή ψάλλει ο χορός. Αυτό είναι βέβαια καλό. Για όσους δεν μπορούν να πηγαίνουν στην εκκλησία ή εκκλησία έρχεται στο σπίτι τους. Το θαύμα που δεν έγινε τότε με τον Μωάμεθ και το όρος, γίνεται μ' αυτή τη θαυμαστή έφευρεση του αιώνα μας. Αν δεν βλέπουν, οι άνθρωποι άκουνε κι' είναι σχεδόν το ίδιο. Έτσι κι' εγώ που, με την ήλικία, ξεσυνήθισα να πηγαίνω στην εκκλησία ταχτικά, άκούω τώρα τη λειτουργία κι' εύχαριστιέμαι πολύ.

Πρό όλίγου τελείωσε ή μετάδοση. Κι' έχω ακόμα σταυτιά μου το Εὐαγγέλιο του Άσώτου που είπαν σήμερα. Την περασμένη Κυριακή είπαν το Εὐαγγέλιο του Τελώνου και του Φαρισαίου. Τί ώραία που είναι και τα δυο! Το πρώτο για την ταπεινοφροσύνη, το δεύτερο για τη μετάνοια. Οι Πατέρες τα εδιάλεξαν για την περίοδο αυτή που άνοίγει το Τριώδιο, το ιερό βιβλίο της Μεγάλης Σαρακοστής και της Μεγάλης Έβδομάδας, ό,τι πιο κατανοητικό έχει ή άγία μας θρησκεία. Άλλά τί περίεργο! Με το άνοιγμα του Τριωδίου, αρχίζει, για τον κόσμο, ή περίοδος της τρέλλας, ή Άποκριά. Η φράση «άνοιξε—ή μπήκε—το Τριώδι», είναι ταυτόσημη με το «ήρθε ή Άποκριά». Και να, την περασμένη Κυριακή, ενώ άκουγα τη λειτουργία, από τη Μητρόπολη, άκουγα κι' από το δρόμο τη γκαμήλα που χόρευε. Και σήμερα, μόλις τελείωσε ή λειτουργία, πέρασε το άλογάκι. Άλλά ή ίδια ή Έκκλησία καθιέρωσε κι' αυτή την περίοδο της κρεωφαγίας και της... τυροφαγίας—«τυρινή» δεν λέγεται ή τελευταία εβδομάδα;—σαν άποχαιρετισμό των τρυφηλών γευμάτων και προκαταβολική άποζημίωση για τη μεγάλη, την αυστηρή νηστεία που θάρχισι σε λίγο. Κι' ή λέξη Καρναβάλι αυτό σημαίνει. Είναι από το λατινικό «carne vale», δηλαδή «κρέας χαίρε».

Τόν παλιό καιρό, αυτά ήταν πολύ πιο κυριολεκτικά. Οι Χριστιανοί έτρωγαν πολύ και καλά την Άποκριά,

γιατί δεν θάτρωγαν καθόλου τη Σαρακοστή. Και διασκεδάζαν την Άποκριά όσο μπορούσαν, γιατί τη Σαρακοστή θά εργάζονταν μόνο και θά προσεύχονταν. Σήμερα που «χαίρε, κρέας» και που «χαίρε, διασκεδάση»! Όλοχρονίς οι άνθρωποι τρώνε, χορεύουν, διασκεδάζουν. Ό,τι γίνεται τόν άλλον καιρό, γίνεται και τη Σαρακοστή. Η μόνη διαφορά είναι που στις διασκεδάσεις της Άποκριάς, κάπως περισσότερες, πάνε και μασκαρεμένοι, ενώ τόν άλλο χρόνο οι μάσκες μένουν φυλαγμένες. Τη Σαρακοστή, μόνο την πρώτη και την τελευταία εβδομάδα οι περισσότεροι κρατούν τη νηστεία. Και πάνε συχνότερα στην εκκλησία. Αυτό είναι όλο. Είδεμ ή και τα θέατρα λειτουργούν, και χο-

ροί γίνονται, και συναυλίες κι' άπ' όλα.

Αυτό δεν προέρχεται από ασέβεια κι' άδιαφορία. Κι' οι πιο ευσεβείς έχουν ξεσυνήθεισε πιά να νηστεύουν σαραντα ήμέρες κατά σειρά, και να προσεύχονται, χωρίς καμιά διασκεδάση, άλλες τόσες. Οι άνθρωποι τόν παλιό καιρό ήταν άλλωστικοί. Οι σημερινοί δεν άντέχουν ούτε στην άδιάκοπη νηστεία, ούτε στην άδιάκοπη εργασία. Αισθάνονται την ανάγκη και να τρώνε στο μεταξύ και να διασκεδάζουν. Γι' αυτό ή ζωή άλλαξε, και γι' αυτό στην εποχή μας τείνουν να φομοιωθούν σχεδόν οι περίοδοι, που άλλη φορά ήταν τόσο διαφορετικές.

Σας άσπάξομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΑΛΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

11

— Ό,τι θέλετε, κύριε Γιάντα, προστάξτε με! φώναξε ο Γιαννάκης.
— Άκουσε. Θά μου τουγήσης τ' άμπέλια μου, θά πατήσης τα σταφύλια και θά μου γεμίσης τα βαρέλια μου μούστο. Άμα κάμης αυτή τη δουλειά, θά είς έλευθερος να πῶς όπου θέλεις.

— Και ποιά είναι τ' άμπέλια σας, κύριε Γιάντα;

— Νά, όλ' αυτά που βλέπεις γύρω σου. Άπέξω από τόν τοίχο θά

βοής τα πράγματα που σου χρειάζονται και τα υπόγειά μου με τα βαρέλια. Γειά σου!

Κι' ο Γιάντας έγινε άφαντος. Έκλεισε κι' ο τοίχος πίσω του όπως ήταν ποῦτα.

Ο Γιαννάκης κοίταξε γύρω του. Παντού, όσο έφτανε το μάτι του, δεν ήταν παρ' άμπέλια. Και τί άμπέλια! Κάθε κλήμα ήταν μεγάλο σα δέντρο.

«Όπως έδούρεα το στάρι του Γεροντάκου, έτσι θά τουγήσω και τ' άμπέλια του Γιάντα, συλλογίστηκε ο Γιαννάκης. Και πιο γρήγορα μάλιστα. Είναι πιο εύκολο να κάνης το σταφύλι κρασί παρ' το στάρι ψωμί».

Βοήκε και χάρω ένα μεγάλο σφυγιά σα δασπανάκι, έβγαλε το σακάκι του και άρχισε να κόβη τα τελώρια τσαμπιά που κρέμουνταν ώριμα από κάθε κλήμα.

(Ακολουθεί)

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ζεις έτσι; Θά μού πής καλέ, μάννα.
Ε: μάννα; ναι;

— Νέκρα νά με πιάση, παιδάκι μου, τέτοιο κακό ποῦπαθα ή έρμη.

— Μά στα στερνά δέ θά μιλήσης;

— Νά, παιδάκι μου, νά γίδικα μου, νά. Τό χωράφι μας. Τό μοναχό μας χωραφάκι, κακοῦργοι μπήκανε καί μās τó χαλάσανε, παιδάκι μου.

— Μάννα! Τί λές, μάννα; Κι' ή φωνή ήτανε άγρια καί πονεμένη.

— Τήν άλήθεια σου λέω, γιέ μου. Κακοῦργος μπήκε καί μās τó κατάστρεψε πού ή καταστροφή νά πέση στό κεφάλι του.

— Μή, μάννα, μήν τόν κατριάσεις.

— Άναψε καί φούντωσε ό Πανάγος καί καψτά δάκρυα κυλάνε σ' άνοστα μάγουλά του.

— Η μάννα ξαφνιάζεται, τά χάνει, τί θέλει νά πή ό Πανάγος;

— Τί λές, γιέ μου, τέτοιο τέρας, πού δέν άφησε σπυρί σιτάρι σ' άσπαρτά μας, πού τσάκισε όλα τά βλαστάκια, καί θέλεις νά μή τόν κατριάσω; Τήν κατάρια μου.

— Όχι, μάννα, όχι.

— Καλέ τί σκεύεις έτσι, σάν τó σφαχτό κάτου άπ' τó μαχαίρι;

— Μάννα, τó δικό μας χωράφι ήτανε; κι' όι λυγμοί πνίγουνε τή φωνή του, δέν ήτανε τού μπάρμα-Νικόλα; Τό δικό μας χωράφι ξερίζωσα;...

— Η μάννα του άπόμεινε άλλαλη.

Νά σάς πώ πώς ό Πανάγος άπό κείνη τήν ήμέρα έγινε άλλος άνθρωπος; τó βρίσκω περιττό... Ένα μόνο. Άλλαξε τόσο πολύ, πού στό τέλος... κατάντησε κι' ώραιός!...

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

ΑΠΟ ΣΤΟΜΑ ΣΕ ΣΤΟΜΑ

ΜΠΟΣΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Κάποιος άπό τούς Σουλτάνους στά καλά καθούμενα έχασε τó κέφι του καί δέν ήθελε ούτε νά φάη, ούτε νά πιη, ούτε νά μιλήση.

Μ' αὐτή του τήν κατάσταση άναστατώθηκαν όλοι στό παλάτι καί φωνάζανε τούς γιατρούς εκείνοι, άν καί δέν μπόρεσαν νά καταλάβουν τήν άρρώστεια του, διώρισαν ένα σωρό φάρμακα, μ' ά ό Σουλτάνος δέ τά γλώσισε διόλου κι' έμενε άμίλητος.

Τότε ένας παλατιανός γέρος καί

πολύξενος, είπε, πώς θά ξαναρχότανε σ'έν Πατισάχ τó κέφι του, άν άκουε κανένα μπόσικο λόγο.

— Ο Βεζύρης μόλις τ'όμαθε άποφάσισε νά τó δοκιμάση; κι' άμέσως διάταξε νά βγοῦνε μερικοί διαλαλητάδες σ'τούς δρόμους, νά φωνάζουν αὐτά:

«Έχει καθέννας τó ελεύθερο νά πάη στό παλάτι, νά πή σ'έν Σουλτάνο ένα μπόσικο λόγο, καί άν μ' αὐτὲν τόν κάνη νά βρῇ τó κέφι του, θά πάρη ένα πουργί φλουριά, άν όχι, θά ξυλοφορτωθῇ».

Με τó διαλάλημα τρέχανε πολλοί στό παλάτι, μ' κανέννας τούς δέν κατάρφερε με εκείνα πού έλεγε σ'έν Σουλτάνο, νά τού ξαναφέρη τó κέφι κι' έτσι τó ξύλο τούς άργαζε τή ράχη τούς.

Στό τέλος τῆς ήμέρας έφτασε στό παλάτι κι' ό Μωραΐτης, πού πολλές φορές μπαίνει γιά άλατοπίπερο σ'ίς άνατολίτικες ιστοριοῦλες.

Καθώς ανέβαινε τά σκαλοπάτια μ' όλη του τήν ήσυχία, κάποιος δοῦλος τού φώναξε:

— Άνεβαίνεις τώρα καμρωτός, μ' νά σέ ιδῶ, πώς θά κατεβῆς καί τί μούτρα θά κάνης, όταν θά τρώς τῆς χρονιάς σου.

— Έχω καί εγώ τó λόγο μου, τού άπάντησε καί άδιάφορος συνέχισε τó άνέδασμά του.

— Άμα τó τελείωσε, δύο φύλακες τόν εδῆγησαν ως τó δωμάτιο τού Σουλτάνου καί τού είπαν νά περάση μέσα.

— Όπως έμπαινε τόν αντίκρουσε νά κάθεται σ' ένα ντιβάνι με τó κεφάλι του σκυφτό.

Προχώρησε σιγά-σιγά κοντά του καί σάν τόν προσκύνησε, στρογγυλοκάθησε σ'έν άκρη τού ντιβανιού.

— Έπειτα έβγαλε τήν ταμπακέρα του, πῆρε κι' έβαλε μιά καλή πρέζα ταμπάκο σ'έν ρουθούνι του, τή ρούφηξε βαθειά, καί σάν ξέσπασε σέ μερικά βροντερά άψούτ, σκουπίστηκε με τήν κόκκινη μαντήλα του καί γλυκομίλητα ρώτησε τόν Σουλτάνο:

— Πῆγες, Πολυχρονεμένη μου, σ'έν Προῦσα;

— Εκείνος τόν κοίταξε περίεργα καί κουνώντας άρνητικά τó κεφάλι του, έδειξε τó όχι του.

— Ούτε εγώ!!... τού είπε ό Μωραΐτης χαμογελαστά καί ξανά πῆρε πρέζα νά ρουφήξῃ.

— Ο Σουλτάνος σ'έν άκουσμα ένός τόσο μπόσικου λόγου, έσκασε σ'έν γέλιο καί ξαναβόηκε τó κέφι του.

— Έτσι ό Μωραΐτης εκέρδισε τó πουργί με τά φλουριά.

ΠΑΝ. ΔΗΝ. ΣΕΦ.

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

— Συνέχεια άπό τó προηγούμενο —

— Παναγιά μου! Ψιθύρισε ή κυρά Μαρία, σταυρώνοντας τά χέρια της. Γί λές, γιατρέ μου, είναι γιά θάνατο;

— Άπό τίς πληγές της όχι. Μά έχασε πολύ αίμα καί έπειδή ως τώρα έζησε αὐτή τῆ ζωῆ καί είναι έτσι αδύνατη, θ' άργήσῃ ν' αναλάβῃ. Νομίζω πώς δέν θά κάνετε άσχημα νά τó στείλετε στό νοσοκομείο.

— Σας δίνω εγώ συστατικό γιά τόν διευθυντή καί τόν γιατρό.

— Ο κύρ Πέτρος κι' ή μητέρα του κοιτάχτηκαν:

— Θέλεις νά τήν πάμε στό νοσοκομείο;», έλεγαν τά μάτια τῆς μητέρας. — Όχι, με κανένα τρόπο», άποκρίνονταν τά μάτια τού γιού.

— Όχι, γιατρέ μου, είπε ή κυρά Μαρία. — Ο σκύλος τῆ δάγκωσε γιά τ'ό στάθηκε μπροστά άπό τῆ Μορφούλα μας γιά νά τή φυλάξῃ. Λοιπόν θά τήν πηγαΐναμε στό νοσοκομείο τήν Μορφούλα μας; — Όχι, βέβαια. Έτσι καί τούτη τῆ μικρούλα θά τήν κρατήσουμε εδῶ, δέν τῆ στέλνουμε στό νοσοκομείο.

— Ο γιατρός χαμογέλασε καί τó πρόσωπό του έλαμψε άπό ευχαρίστηση.

— Μπράβο, κυρά Μαρία, είπε. Τώρα θά σάς δώσω εδῆγες, τί πρέπει νά κάνετε καί αύριο θά ξανάρθω πάλι. Άργότερα, σάν πέσῃ ό πυρετός, πρέπει νά τῆς δώσετε λίγο ζουμί, κρασί πάλι καί τονωτικά. — Όσο γιά κρασί, μῆ σάς νοιάζει. Τό ύπόγειό μου έχει αρκετές μπουτίλιες. Πρέπει νά έχετε άκόμη ύπ'όψει σας πώς ή μικρή θά έχῃ καί παρληρήματα.

— Παρληρήματα; είπε ή κυρά Μαρία.

— Μάλιστα, είπε ό γιατρός, μ' μῆ φοβόσαστε, γιά τ'ό όταν πέσῃ ό πυρετός θά πῆσουν καί τά παρληρήματα. — Άλήθεια, δέ μού λές; γνωρίζετε τά παλιόπαιδα πού έδωσαν τ'άγκάθια σ'έν οὐρά τού σκύλου; — Όχι, ήθελα νά τούς πώ δυό λόγια.

•Ο Ίωσήφ

— Η Έμορφία είχε γνωρίσει δυό ή τρία άπό τά παιδιά αὐτά καί είπε τά όνόματά τους στό γιατρό πού ύποσχέθηκε πρίν πάη στό χωριό νά περάσῃ άπό τά σπῆτια τους καί νά πῇ σ'τούς πατεράδες τους νά τά τιμωρήσουν αὐστηρά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

— Άν σάς έλεγα πώς όσα έγιναν στό σπίτι τού άγροφύλακα πέρασαν άπαράτηρητα, δέν θά σάς έλεγα τήν άλήθεια. Ξέρετε πώς παντού ό άνθρωποι έχουν γλώσσα, πώς τῆ γλώσσα τους τήν μεταχειρίζονται πολλοί καί μάλιστα ό γυναίκες καί περισσότερο άκόμη τά λ α δ ι κ ά, πού άπό φυσικό τους θέλουν νά ξέρουν τί γίνεται ένα γύρω. Έτσι τó άπομνή-

— Θά τά ψαρέψω μόνος μου στό ποτάμι...

μερο όλο τó χωριό μαζεύτηκε στό σπίτι τού άγροφύλακα.

Καί γιά τ'ό άπομνήμερο: Γιά τ'ό πρῶτο είχαν όλες τίς δουλειές τους. Έτυχε όμως τó πρῶτο νά περάσουν δυό λαδικά, νά μάθουν τά νέα καί νά διαδώσουν σ'όλο τó χωριό τήν είδηση.

— Καλέ, δέν ξέρετε τί είδαμε σήμερα τó πρῶτο! Ν' άκούσετε καί θ'άπορήσετε. Είδαμε τήν κυρά Μαρία, τόν γιό της καί τήν έγγονή της κι' είχαν μαζί τους μιά γυφτοπούλα κατακουρελιασμένη με κάτ'ι μαλλιά σ'έν φρύγανα πού τῆς σκέπαζαν τó μισό πρόσωπο.

— Έστ'ό δ'όδοθηκε πῶς τήν γυφτοπούλα εκείνη τήν κατασπάρξε ένα άγριο θηριό καί εἶπε δέν πέθανε μ' ήρθε ό γιατρός άπό τó άλλο χωριό καί τήν είδε.

— Τότε πῶς έρέμισε ό δρόμος εἶπου βρισκόταν τó σπίτι τού κύρ Πέτρου άπό γυναίκες. Περνοῦσαν άπό τó

σπίτι δῆθεν κατ'ό τῶχη καί καλημέριζαν τήν κυρά Μαρία. Άλλες πάλι, πῶς τολμηρές, έμπαιναν μέσα γιά νά τῆς ζητήσουν σ'έν σάχη, ή λίγα ξόλα ή τῆ σκάφη καί προσπαθοῦσαν νά ξεχνιάσουν τó μυστήριό. Άλλες πάλι έμπαιναν δ'έν λείσα μες στό σπίτι καί τήν ρωτοῦσαν χωρίς πῶ κανένα προσίμιο:

— Καλέ, κυρά Μαρία μου, τί είναι αὐτά πού έμαθα; — Ένα λυσσασμένο σκυλί δάγκωσε τῆ Μορφούλα σου. — Ά, όχι, λοιπόν τῆ Μορφούλα, δόξα σοι ό Θεός. Μά ποῖόν τότε; — Ά, εκείνο τó κοριτσάκι; Τό συμμάζεψες λοιπόν. Τί καλά πού έκανες, ό Θεός νά σου πληρώσῃ, κυρά Μαρία μου. Καί δέ μού λές πῶς; πῶς; γιά τ'ό; — Έτσι νάχῃς καλῶ πέ μου, νά σοῦ χαρίξῃ ό Θεός τήν Μορφούλα σου.

— Έστ'ό άπό λίγο όλο τó χωριό ήξερε τήν ιστορία τῆς Γυφτοπούλας καί πῶς τήν υψόθησε ή κυρά Μαρία. — Οί γνῶμες καθ'ένός πάνω σ'αὐτό τó περιστατικό ήταν διαφορετικές. — Η κυρά Άναστασίανα ή μυλωνού, είπε, κουνώντας τó κεφάλι της:

— Κακά θά τά ξεμπερδέψετε μ' αὐτό τó κοριτσάκι! — Άστ'ό γινῇ καλῶ τó καῦμένο κι' άργότερα έχουμε τó νοῦ μās καί τó προσέχουμε. Τώρα πῶς νά τó πετάξω σ'έν δρόμο; άρρωστο καί καταπληγμένο; Καλέ άς λῆθ'ότι θέλῃ ή κυρά Άναστασίανα. Καλά θά κάνῃ νά κοιτάξῃ τó μύλο της.

— Ήταν όμως κι' άλλες γυναίκες πῶς καλόκαρδες, πού αὐτῆς λυπόταν τῆ γυφτοπούλα. — Τό καῦμένο, έλεγε ή κυρά Χρίστιανα, ή γυναίκα τού πεταλωτή, λίγο τῶχες νά είναι πεντάρφανο. (Άκολουθεῖ) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

... έστ'ό καλῶ κλαδιά

ΕΙΚΟΝΕΣ ΖΩΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Τά κουταβάκια αὐτά φαίνονται πολύ ευχαριστημένα σ'έν πρωτότυπη κατοικία τους.

Άνεκρινώθη άπό τήν Μύρρα Άλέη

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

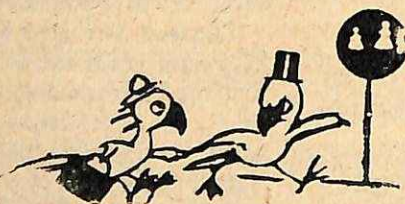
ΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ... ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ ΣΑΣ

Και βέβαια που δεν είναι για σας, αφού είναι για τους παπαγάλους, κι ελπίζω πως έσείς τουλάχιστον δεν μαθαίνετε το μάθημά σας σαν παπαγάλοι.

Λοιπόν το σχολείο αυτό βρίσκεται στην Αβάνα, το διοργάνωσε ένας ξευπνος έμπορος που είναι ο διευθυντής, και όσο για τους καθηγητές, αυτοί είναι... δίσκοι φωνογράφου!

Η τάξη όπου γίνεται το μάθημα είναι σκοτεινή, γιατί φαίνεται πως σ'α σκοτεινά ή διδασκαλία γίνεται με περισσότερη επιτυχία—αν όχι για τα παιδιά, τουλάχιστον για τους παπαγάλους. Βάζουν λοιπόν την πλάκα στον φωνόγραφο και επαναλαμβάνει διάκοπα την ίδια φράση ή την ίδια μελωδία, που ο μαθητής πρέπει να μάθει και να επαναλάβει χωρίς λάθος.

Φαίνεται πως τ' αποτελέσματα

είναι λαμπρά και πως οι παπαγάλοι βγαίνουν σ' αλήθεια ξεστολισμένοι απ' αυτό το σχολείο. Φαίνεται δε πως δίνουν και διαφορετική μέρωση σε κάθε παπαγάλο. Π. χ. "Αλλα πράγματα μαθαίνουν σ' ένα παπαγάλο που προορίζεται για μια γριά κυρία, άλλα σ' αυτόν που θα συνοδεύσει ένα ναυτικό στα ταξίδια του και άλλα σ' εκείνον που θα κάνει επιδείξεις σ' ένα ιπποδρόμιο.

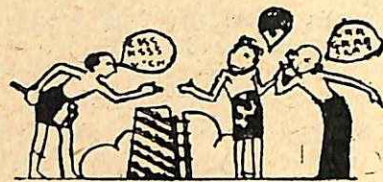
ΟΠΩΣ ΠΡΙΝ ΑΠ' ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ

Τώρα τελευταία γιορτάστηκε μια πεντηκονταετηρίς που δεν είχε ωστόσο την απήχηση που έπρεπε να έχει: η πεντηκονταετηρίς της Έσπεράντο. Ήρετε τί είναι ή Έσπεράντο; Μια διεθνής γλώσσα που εφευρέθηκε από τον καθηγητή Ζάμενχοφ το 1888 και που προοριζόταν να γίνει ή γλώσσα όλου του κόσμου.

Ο εφευρέτης της Έσπεράντο είχε την ελπίδα πως με την παγκόσμια διάδοση της γλώσσας του όλοι οι άνθρωποι θα μιλούσαν την ίδια γλώσσα όπως πριν από τον καιρό του πύργου της Βαβέλ και θα καταλαβαίνονταν

μεταξύ τους και δεν θα είχαν ανάγκη από λεξικά ούτε από ξένες δασκάλεις. Ωραίο θά ήταν, ή;

Δυστυχώς, ή Έσπεράντο δεν είχε

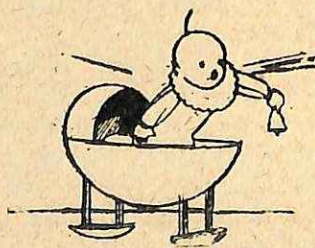
τη διάδοση που ήλπιζε ο εφευρέτης της, ίσως γιατί είναι λίγο άστεία στην προφορά, ίσως γιατί βαρέθηκε όλος ο κόσμος να μάθει μια γλώσσα ακόμη παραπάνω από τη δική του ήφ' όσον δεν ήταν διεθνής γλώσσα.

Η ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Κάποτε, μου φαίνεται, σας μίλησα για ένα μικρό ρήτορα έξη έτών. Σήμερα θα σας παρουσιάσω ένα δεύτερο φαινόμενο, ένα κοριτσάκι πέντε μηνών που μιλεί — όχι βέβαια όπως έσείς κι' εγώ μόνο και μόνο γιατί είναι Ουγγαρέζα κι' αναγκάζεται να μιλεί τη γλώσσα του τόπου της, αλλά σχεδόν σαν μεγάλος άνθρωπος.

Έμαθε να μιλή μέσα σε τριάντα μέρες και μπορεί να συναρμολογή φράσεις ολόκληρες.

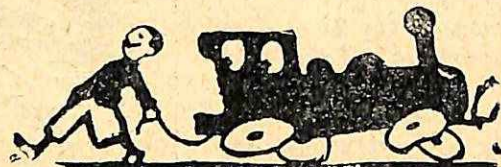
Περαιτέρω βέβαια να σας πω ότι το κοριτσάκι αυτό είναι τόσο μοναδικό και σπάνιο, ώστε έχουν μαζευτεί γύρω από την κούνια αυτής της μικρούλας όλοι οι σοφοί καθηγητές της Εθρώπης για να την μελετήσουν.

ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΑΓΟΡΙ ΚΑΙ Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΤΜΟΜΗΧΑΝΗ

Τώρα θα σας πω και για το κατόρθωμα που έκανε ένα αγοράκι στη Γαλλία. Το αγοράκι αυτό όνειρευόταν, όπως πολλά άλλα παιδιά, να γίνει μηχανοδηγός, να διευθύνει μό-

νος του μια ατμομηχανή. Μά δεν περίμενε πρώτα να μεγαλώσει. "Ηθελε τώρα, άμέσως. Ένα βράδυ λοιπόν έφυγε κρυφά απ' το σπίτι του και πήγε στον σιδηροδρομικό σταθμό που βρισκόταν εκεί κοντά. Ήταν μεσάνυχτα, κανένας δεν τον έβλεπε. Οι ατμομηχανές στέκονταν στις γραμμές τους και έμοιαζαν σαν να κοιμούνται. Το αγοράκι πήγε σε μια απ' αυτές, τη μεγαλύτερη, που του έκανε την πιο πολλή φιγούρα, ανέβηκε επάνω και δοκίμασε να βάλει εμπρός. Μά ή ατμομηχανή ήταν φρόνιμη και γνωστική, καθώς φαίνεται, και δεν υπάκουσε στον μικρόν. Τότε εκείνος κατέβηκε και πήγε σε μιαν άλλη μικρότερη. Αυτή φαίνεται πως ήταν λίγο παλαβούτσικη, της άρσαν οι περιπέτειες, και μόλις τράβηξε ο μικρός τα φρένα, ξεκίνησε. Φανταστήτε ένα αγοράκι δώδεκα χρόνων μόνο του επάνω σε μια πελώρια ατμομηχανή που τρέχει ακυβέρνητη σαν

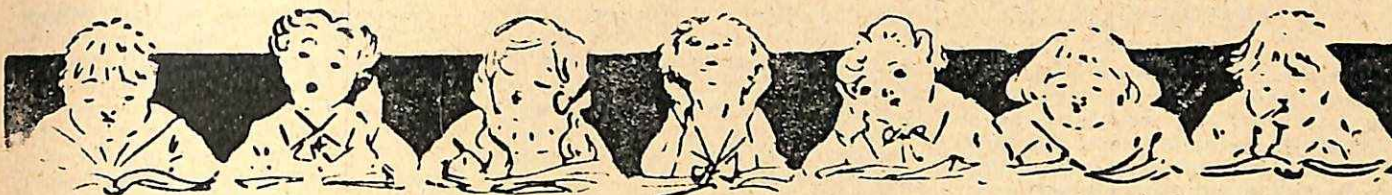

τρελλή μες στο σκοτάδι της νύχτας!

Ευτυχώς όμως ο Θεός λυπήθηκε την δυστυχισμένη μητέρα του που είχε πιά έντελως απελπισθεί κι' αφού έτρεξε 200 μέτρα με δαιμονισμένη ταχύτητα, ή μηχανή έπεσε επάνω σ' ένα άδαιο βαγόνι που βρισκόταν στη γραμμή της. Το βαγόνι έγινε θρύψαλα, μά, το περίεργο, ή μηχανή δεν έπαθε τίποτε και, το κυριώτερο, σταμάτησε.

Στον ροθερό κρότο που έκανε ή σύγκρουση τρέξανε όλοι οι φύλακες του σταθμού και μέσα σε λίγα λεπτά είχε μαζευτεί στο μέρος εκείνο άμετρητο πλήθος. Ο ήρωάς μας, κοκκαλωμένος από το φόβο του ούτε σκέφθηκε καθόλου να φύγει. Στάθηκε εκεί όσο που τον έπιασαν και ήσυχα ήσυχα λοιπόν τον πήγαν κατευθείαν στο Τμήμα, όπου αφού έφαγε μια γερή κατσάδα, τον έκλεισαν μέσα στο μπουντρούμι μαζί με τα ποντίκια. Μά μου φαίνεται πως μπρός στην τρομάρα που πήρε, ή τιμωρία αυτή δεν τουκανε καμμία έντοπωση.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΟΥΛΑΚΙ

— Μικρό πουλί, όρατο πουλί, Έλα μαζί με μένα.
Ένα κλουβάκι δόλοχου Είν' έτοιμο για σένα.
Λουλούδια θά σου φέρνω εγώ Πολλά κι' ευωδιαστά,
Και ραντισμένα από τη δροσιά Κεράσια τραγανά.
— Σ' ευχαριστώ, παιδάκι μου, Για όλα τα καλά σου,
Μά τον άγέρα πιο πολύ μένα αγαπάει ή καρδιά μου,
Και πάνω έχει στην κερασιά 'Η άπαλή φωλιά μου
Είναι πολύ καλύτερη
'Απ' τ' αχούρα κλουβιά σου:
— Πουλάκι αγαπημένο μου, Και ποιος θά σ' οδηγεί
Ψηλά πάνω απ' τη θάλασσα Και πάνω από τη γη;
Το δρόμο σου αν χάσεις Πώς θάρθης πιά εδώ;
Έλα λοιπόν μέσ' στο κλουβί, Σε με πού σε αγαπώ.
— Κάποιος, παιδί μου, βρίσκεται Που πάντα μ' οδηγεί
Ψηλά πάνω απ' τη θάλασσα Και πάνω από τη γη
Που μ' έπλασε έλευτερο Σαν το δροσάτο άγέρα
Με τα φτερά μου να κυρνώ τον κόσμο πέρα ως πέρα!

(Μετάφραση) Γ

Ονειρεμένη Πατρίδα [B]

ΕΥΚΟΛΕΣ ΝΙΚΕΣ

Με τον αδελφό μου Γιώργο, όταν ακόμα είμαστε μικρότεροι, παίξαμε συχνά το χειμώνα, διάφορα «καθιστικά» παιχνίδια.

Τα πιο αγαπημένα μας ήταν ή ντάμα και το ενιάπετρο. Σ' αυτές τις παρτίδες εγώ τον κέρδιζα συνήθως, γιατί εκείνος δεν έπρόσεχε και τόσο πολύ.

Είχε ένα ζωηρό κι' ανοιχτό χαρακτήρα, ενώ αντίθετα, εγώ ήμουν πιο ήσυχος, πιο μαζεμένος κι' αφοσιωμένος ολόψυχα σ' αυτά τα παιχνίδια. Ήταν φυσικό λοιπόν, να κέρδιζα πάντα.

Μια μέρα όμως που άρχισα μια παρτίδα ντάμα, τα πράγματα για πρώτη φορά, μου ήρθαν ανάποδα. Ήταν φαινόταν ή «μέρα» του αδελφού μου. Από δω από κει μ' έφερε, όσο μ' ανάγκασε να φάω μια πέτρα (πιόνι), που θάταν ή καταστροφή μου.

Για μια στιγμή προσπάθησα να του ξεφύγω με... λόγια.

— Δεν πενών καθόλου, καίμενε... Άφησε, άργότερα.

— Τ' είν' αυτά; μου αποκρίθηκε.

Σούρθε ξαφνικό: Έλα κι' είσαι υποχρεωμένος. Φάε πέτρα!

Είδα πως δεν μπορούσα να κάνω διαφορετικά και προχώρησα... Και στο τέλος—ήταν μοιραίο—έχασα πανηγυρικά.

Αχ, πόσο το πήρα κατάκαρδα. Μόνο που δεν έκλαψα, γιατί είχα συνηθίσει, βλέπετε στις εύκολες νίκες μου και ή σημερινή απροσδόκητη άποτυχία μου έρχόταν κατακέφαλα. Μ' έκανε μάλιστα να σκεφθώ ότι δεν είναι και τόσο καλό πράγμα οι συνεχείς επιτυχίες. Γιατί όταν ύστερ' από μακριά περίοδο απ' αυτές σου έρθει ξαφνικά μια άποτυχη άνατροπή, τα χάνεις και δεν συνέχεσαι εύκολα. Αυτό παθαίνα τώρα κι' εγώ.

Σ' έπιμετρο ο αδελφός μου, μόλις είδε πως είχε πιά κερδίσει, έκανε γροθιά το δεξί του χέρι και χτυπώντας το με ρυθμό στο άριστερό, άρχισε να ζητοκραυγάζει πρωτότυπα:

— Χίπι! χίπι-γοπάμ! Χίπι! χίπι-γοπάμ! Αυτά τα λόγια, τόσο με πείραζαν, που λίγο ακόμα και θα ξεσπούσα σε κλάματα.

Προσπάθησα ωστόσο να συγκρατηθώ κι' αφού ψιθύρισα του αδελφού μου ένα «μπράβο» γεμάτο πίκρα, τόσασα το χορηγορώτερο προφασίζόμενος ότι είχα άφισει αδιάβαστη την 'Ιστορία μου.

Αδολάφ [A]

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

Πού είναι ο νοικοκύρης του σπιτιού; Σκέψο της 'Ορεσίβας

Η ΕΚΑΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΚΟΥΡΑΜΠΙΕΔΩΝ

(Ήλαροτραγωδία σε πρόλογο και πράξη μία)

ΠΡΟΣΩΠΑ

Τοτός: δράστης... του εγκλήματος 'Η Μαμά:

Πίκης: αδελφός του (βοβόν)

(Η πρωινή επίθεση του κύρ Τοτού, κατά των άθώων κι' ολόσπρων κουραμπιέδων, έστέφθη από πλήρη επιτυχία.

Η επίθεση όμως αυτή δεν έμεινε

χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Κάθε άλλο μάλιστα.

Και πρώτο: Οι κουραμπιέδες ελαττώθηκαν κατά το ήμισυ, ενώ αντίθετα ή κοιλιά του Τοτού αυξήθηκε σ' ανάλογο βαθμό.

Δεύτερο: Η κοιλιά λόγω της δυσανάλογης αύξησης άρχισε να διαμαρτύρεται κατά τον πιο έντονο τρόπο.

Τι να γίνει; Ο Τοτός αναγκάστηκε να τ' υπομείνει με εγκατέργηση όλα.

«Φτάνει, μουρμούρισε, να μην έχουμε συνέχεια».

Ο Θεός όμως αγαπά τον κλέφτη αγαπά και τον νοικοκύρη. Και ή τόσο ανεπιθύμητη «συνέχεια» δεν άργησε.

Βλέπετε, οι κουραμπιέδες δεν θα εύρισκαν ήσυχία στον τάφο τους, στην κοιλιά δηλαδή του Τοτού, αν δεν έπαιρναν την εκδίκησή τους.

Γι' αυτό ή φουσκωμένη κοιλιά του Τοτού με κανένα τρόπο δεν έδεχόταν το παραμικρό.

Η ύποπτη αυτή άνορεξία δεν καλοφάνηκε στη μαμά.

Πρώτος άκροβολισμός εκ μέρους της μαμάς:

— Γιατί Τοτό δεν τρώς; Τοτός, (άποκρούων με ψυχραιμία).— Δεν έχω και πολλή όρεξη.

(Πρώτες ύποψιες): Μαμά.— Μη τυχόν κι' έφαγες τίποτα; Έτσι μου φαίνεται. (Πρώτα όλη): Τοτός.— Και σάν τί να φάω; Δε θυμάμαι τίποτα, τίποτα να έχω φάει.

(Βασίμες ύποψιες): Μαμά.— Ξέρω κι' εγώ. Μήπως έφαγες τίποτα κουραμπιέδες! Άπ' αυτούς που έφερε ζεστους ο φούρναρης.

Τοτός, (νοιώθοντας κρυάδες στη σπονδυλική στήλη).— Μπορεί και να φάγα, Μάλλον έφαγα δυό τρείς.

(Πλήρης βεβαιότης): Μαμά.— Όμολόγησε ότι έφαγες τους μισούς τουλάχιστον κουραμπιέδες για να μη σου πω περισσότερους!

(Όμολογία): Τοτός.— Τα όμολογώ όλα... Άλλά μια στιγμή ν' απολογηθώ για να μη φάω άδικα τις ξυλιές. Πρωτού τ'όσο φάω σκέφτηκα τα έξης: Πρωτα πρώτα ο παπούς και ή γιαγιά δεν τρώνε γιατί δεν έχουν δόντια, Του μπαμπά δεν τ' άρέσουν. Έσθ ο Πίκης και οι ξένοι θά καταφέρουν τους μισούς. Όστε οι άλλοι μισοί είναι δικοί μου. Και επειδή ή παροιμία λέει: «ότι μπορείς να κάνης σήμερα μην το αναβάλης γι' αύριο» κάθισα κι' έφαγα τους μισούς. Όπερ έδει δείξει!

Πρέπει σ' αλήθεια ή μαμά του Τοτού να είναι ένας άπιστος Όωμής για να μη πιστέψει μια τόσο πειστική όμολογία.

Λέτε όμως να το πιστέψω; Έγώ να σας πω την αλήθεια πολύ άμφιβάλω!

Οδώβερελν [B]

ΕΚΔΡΟΜΕΣ...

Ξεκινούμε όλοι χαρούμενοι με τραγούδια, γέλια και φωνές. Πηγαίνουμε στο Ζεϊτούν (*) στη θεία μιάς φίλης μας για να νοικιάσουμε εκεί ποδήλατα κι' ελεύθερες να τρέξουμε στα χωράφια στα λουλούδια και στον καθαρό αέρα.

Είμαστε τόσο ευθυμικοί, τόσο ευχαριστημένοι που κάναμε σά μικρά παιδιά.

Τό ποταμάκι που κυλά δίπλα στις γραμμές του σιδηροδρόμου, τὰ ζαχαροκάλαμα που κουνιούνται ρυθμικά αφήνοντας ένα ανάλαφρο μουρμουρητό, τ' ανοιξιάτικο αεράκι που ανακατεύει με πείσμα τὰ μαλλιά μας, μὰς ένθουσιάζουν μὰς κάνουν, νά γελοῦμε εξακολουθητικά.

Σηκώνομαστε και με φωνές υποδεχόμαστε κάθε σταθμό.

Κουνούμε τὰ μαντήλια μας, χαιρετούμε τις γνωστές άραπινίτσες, και μαλώνουμε για τὸ ποῖος νά πρωταρπάξη τὸς κρίνους, τὰ τριαντάφυλλα, ἢ τὰ κλαδιά μιάς άνθισμένης χουριμαδιάς, που μὰς πετοῦν ἀπ' τὸς κήπους που βρίσκονται κοντὰ στίς γραμμές. Μά ἡ εὐθυμία μὰς μεγαλώνει σὰ φτάνουμε στο σταθμό τῆς Κούμπας (**). Βγάζουμε τὰ κεφάλια μὰς ἔξω καὶ θαυμάζουμε ἀρκετὴ ὥρα τὸ ἀνάκτορα με τὸ μεγάλο κήπο καὶ τὸ κλαδί με τὰ δλοκόκκινα γιασεμιά, που γυρμένο ἀπ' ἔξω, κουνιέται ἀπαλά στο φύσημα τοῦ αἰέρα.

Κάποια ἐκείνη τῇ στιγμῇ φωνάζει: — "Α, νά ὁ Βασιλιάς.

Κι' οἱ ἄλλες γυρνοῦμε αὐτόρημητα, μάλλον, ἀφοῦ ἔξερουμε πὼς ἀκόμη δὲν εἶναι κανεὶς ἐκεῖ.

Γελοῦμε κι' εξακολουθοῦμε νά κοιτάζουμε τὰ μεγάλα σπίτια, τὰ παιδάκια που παίζουν στήν πλατεία, μὰ πῶ πολλὰ τὰ δλοκόκκινα γιασεμιά.

— "Ὁρατὶ λουλούδια, ἔ; φωνάζω σέ μιά μικρή, που με κοιτά με χαμόγελο.

— Νά σου κόψω; με ρωτᾷ πρόθυμα.

— Ναι...

Ἡ μικρὴ τρέχει κόβει ἕνα κλαδί καὶ μοῦ τὸ φέρνει με χαρά. Τὸ παίρνω, τὴ χαϊδεύω, ἐνὼ τῇ ρωτᾷ:

— Πὼς σε λένε;

— Ναέλλα... θὰ ξανάρθης;

— Ναι, θάρθω σέ λίγο με ποδήλατο.

— Θά σέ περιμένω ἐδῶ, καὶ θὰ σοῦ δώσω πολλὰ, πολλὰ γιασεμιά ἀπ' τὸν κήπο μας.

— Ὡραθω, Ναέλλα, Ἄντιο...

Σέ λίγο ἡ μικρὴ δὲ φαίνεται πιά, καὶ στὰ χέρια μου μένει μόνο ἕνα κλαδάκι με γιασεμιά, που σχεδὸν χάνεται μέσα στ' ἄλλα λουλούδια.

Κατεβαίνουμε τρέχοντας ἀπ' τὸ σταθμό κι' ὠρνοῦμε στο πρώτο μαγαζὶ για νὰ πάρουμε ποδήλατα. Μεγάλῃ φασαρία.

Κανένας δὲν εὐχαριστιέται. Τὸνα πέφτει ψηλὸ, τᾶλλο κοντὸ, τὸ τρίτο δὲν ἔχει κουνιστὶ. Ἐπὶ τέλους δταν κάθε ἕνας νομίζει πὼς βρήκε ἐκεῖνο που ζητοῦσε, βλέπουμε πὼς ἔχει περάσει μισὴ ὥρα, καὶ βιαστικά ἀφοῦ περνοῦμε ἀπ' τὴ θεία παίρνουμε δὺο τρεῖς μεγάλους καὶ τραβοῦμε για τὰ χωράφια.

Ἡ δρόμος ἀρκετὰ στενός, μ' ἀσφαλτοστρωμένους εἶναι κατὰ παραπάνω ἀπὸ

ὁρατός! Δίπλα του κυλά ἕνας παραπόταμος τοῦ Νεῖλου, που στίς ὄχθες του τ' ἀραπάκια ψαρεύουν με τὰ πόδια του τηγμένα στο νερό.

Πέρα μακρὰ ἀπλώνονται λειβάδια καταπράσινα, που στο ψηλὸ χόρτο τους φαίνονται σὰ νὰ κολυμποῦν ἀρνάκια ἀνακατωμένα με ἀγελάδες.

Κι' ἐμπρός μας ὁ δρόμος ἀτέλειωτος.

Προχωροῦμε πάντα δὺο δὺο προσπαθώντας νά βρισκόμαστε στή μέση για τὸ λίγο νά ξεχαστοῦμε, θὰ βρεθοῦμε στο ποταμάκι, πρᾶγμα που δὲν τόχουμε σκοπό!

Συμφωνοῦμε νά γυρίσουμε πιά καὶ τρέξουμε πρὸς τοὺς κήπους.

Πηγαίνουμε τώρα σιγώτερα σταματώντας κάθε τόσο, πότε για νὰ φτάσουμε μιά πασχαλιά πότε για νὰ ξοῦσουμε ἕνα τριαντάφυλλο, ἢ ν' ἀρπάξουμε καμιά μεγάλη ἄσπρη μαργαρίτα.

Κι' εἶναι πιά σχεδὸν ἐκτελεινὸ δταν φροτωμένες λουλούδια γυρίζουμε στο σπίτι τῆς θείας.

...

Βρισκόμαστε πάλι στο σιδηρόδρομο, που μὰς γυρίζει πίσω. Εἶμαστε ἀκόμη λαχανιασμένοι ἀπὸ τὸ τρέξιμο, κουρασμένοι κι' ἀρκετὰ ἀνόρεχτοι.

— Φτάνουμε στήν Κούμπα, ψιθυρίζει ἡ διπλανή μου. Ἀλλὰ κανένας δὲν κουνιέται.

Θυμοῦμαι τὴν Ναέλλα...

Θὰ με περιμένει νά μοῦ δώση τὰ γιασεμιά της. Ἄν τὸ σκεπτοῦν θὰ πηγαινα. Δὲν θάτανε μακρὰ με τὸ ποδήλατο. Μά ἂν με περιμένει ἀκόμη;

Καταλαβαίνω. Δὲν γίνεται αὐτό, δὲν μπορεῖ νά βρῆκεται τέτοια ὥρα στὸν κήπο. Ὅμως ἀνοίγω τὸ παράθυρο, καὶ φωνάζω μέσ' στο σούρνοπο:

— Ναέλλα, Ναέλλα!

Καμιά ἀπάντηση! Ἡσυχία γύρω μου, καὶ μόνο τὸ κλαδί με τὰ κόκκινα γιασεμιά, φαίνεται σὰ νὰ με κοιτά, καθὼς τὸ κουνᾷ ἀπαλά ὁ ἀνοιξιάτικος αἰέρας.

...

Βασίλισσα Νεφερίτι [Α]

...

ΤΕΣΣΕΡΕΣ ΚΡΙΝΟΙ

Δὺο μικρούλια κοκκινωπά φύλλα πρόβαλαν μιά αὐτῇ μέσα ἀπ' τὸ χῶμα τὸ νοτισμένο ἀπ' τὴν πρωϊνὴ δροσιά, πλάι στή γάργαρη πηγὴ που τὸ καθάριο νερό κυλάει μουρμουρίζοντας τὸ γλυκὺ του τραγούδι.

Οἱ θερμὲς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου τὰ χαϊδεψαν ἀπαλά καὶ τ' ἀγέρι τοὺς σιγοψιθύρισε λόγια μαγεμένα. Ὁ καιρὸς περνᾷ τὰ δὺο μικρὰ κοκκινωπά φύλλα μεγάλωσαν κι' ἔγιναν πῶς πολλὰ καὶ πῆσαν ἕνα βαθὺ κόκκινο χρώμα με κάτ' ἑλές πρασινωπὲς γραμμές.

Ὁ καιρὸς περνᾷ, ἕνα ψιλὸ καλαμάκι ξεπροβάλλει μέσ' ἀπ' τὰ φύλλα, τέσσερα μπουμπούκια στολίζουν τὴ λιγνὴ κορφή του.

Μιά χαρούμενη ἡλιαχτίδα γλύστρησε πάνω τους ἀνάλαφρα καὶ σκάσαν τὰ κατακόκκινα μπουμπούκια.

Κι' ἔγιναν τώρα τὰ μπουμπούκια τέσσερες μεγαλόπρεποι κρίνοι. Ἀργοσαλεύουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ τὰ βελουδένια φύλλα τους ποῦζουν τὸ χῶμα τοῦ μαγεμένου λωτοῦ, με μικρὲς-μικρὲς χουσαφένιες πινελιές.

Ὁ καιρὸς περνᾷ.

...

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομητὰ παρακαλοῦνται νά δηλώσουν ἀμέσως τὴν νέαν τὸν δεῦδυν.

οἱ εἰς τὸ γραφεῖον μὰς ἀποστέλλοντες καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἀλλὰ δὲν εὐδυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

...

...

Οἱ τέσσερες κρίνοι κοιτάζαν τὸν γαλάζιο οὐρανὸ νὰ τοὺς χαμογελά, τις ξανθὲς κόρες τοῦ ἡλίου νὰ παιχιδίζουν ἀνάμεσα στὰ γλυκόχρωμα φύλλα τους καὶ τὰ πουλιά νὰ κελαῖδουν γύρω τους χαρούμενα. Εἶδαν τις φεγγαρόλουστες νυχτιὲς τὸ ἀχνὸ πραιντογάλαζο χρώμα τοῦ οὐρανοῦ ποῦταν σπαρμένους με παγωμένα λαμπερὰ κρίνα κι' ἀκούσαν τὸ ἔρημο τ' ἀηδόνι νὰ κελαηδεῖ λυπητερά. Ἦρθε κι' ἕνα δειλινὸ ἥμερο, μὰ ἀπέραντη γαλήνη ἔχει ἀπλωθῇ στή φύση, μόνο ἡ φλύαρη πηγὴ σιγομουρμουρίζει.

Ἐνα σιγανὸ τρέξιμο πολλὸ σιγανὸ, που μόλις ἀκούστηκε καὶ τὰ βελουδένια φύλλα που ἔχουν τὸ χῶμα τοῦ μαγεμένου λωτοῦ πέσανε μαγαμένα.

Ὁ καιρὸς περνᾷ.

Κι' ὅμοια τὸ καθάριο νερό τῆς πηγῆς γοργοκυλάει καὶ μουρμουρίζει τὸ γλυκὺ του τραγούδι.

Ἐμμα Μόρελαντ [Β]

...

Ο ΤΖΙΤΖΙΚΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΚΑΘΑΡΙ

Σ' ἕνα δέντρο ἐκάθισε Τζιτζίκας κι' ἐλάλησε Στ' ἀλονάρη τὸ λιοπύρι

Τραγουδοῦσε τσίρι-τσίρι.

...

Κάνθαρος κουβάλαγε Κάτω του κι' ἐτράβαγε

Ἐνα σβόλο στή φωλιά του Κοπριά για τὰ παιδιά του!

...

Τὸ τζιτζίκι ἀντίκρουσε Κι' ἔτσι τοῦ ἐμίλησε:

— Βλέπω διόλου δὲ σὲ μέλλει Ὡ! που νὰ χαθῇς τεμπέλη!

...

Τότε αὐτὸς σταμάτησε Νά λαλή κι' ἀπάντησε:

— Φίλε, δὲν ψηλά που μένω Με δροσούλα ἀγνὴ χορταίνω.

...

Πλουτία δὲν ἐπόθησα Κι' οὔτε ἐγὼ σὲ φρόνησα

Γὼ ἐδῶ πάνου σὺ αὐτοῦ κάτου Ὁ καθένας τῇ δουλειᾷ του!

Τρεῖς ὕγεν [Α]

...

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ρωτοῦν τὸν Τοτό:

— Φοβάσαι πολὺ τοὺς σεισμούς;

— "Α, ὄχι καὶ τόσο! Ἡ γῆ τρέμει περισσότερο ἀπὸ μ'ένα!

Γελαστὸς Ἀντιπλοίαρχος

...

Ὁ καθηγητὴς: — Πὼς κάνει ὁ Ἐρμῆς στή γενική;

Καὶ ὁ μαθητὴς ἀμέσως: — Τοῦ Πραξιτέλους.

Μελαγχολικὸς Ὁνειροπόλος

...

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομητὰ παρακαλοῦνται νά δηλώσουν ἀμέσως τὴν νέαν τὸν δεῦδυν.

οἱ εἰς τὸ γραφεῖον μὰς ἀποστέλλοντες καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἀλλὰ δὲν εὐδυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

...

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθῆναι 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 7 Φεβρουαρίου 1939

ΟΡΙΣΤΕ καὶ τὸ δωδεκάσέλιδο τοῦ Φεβρουαρίου. Δὲν ἦταν τὸ πρώτο, εἶναι ὅμως τὸ δεύτερο κι' εἶναι, πιστεύω, τὸ ἴδιο.

Μεγάλο δυστύχημα, παιδιά μου, ἐπληξε τὴν ἀγαπητὴ καὶ πολὺτιμη συνεργάτριά μου δ. Γεωργία Ταρσούλη, που τὸ ἴδιο ἀγαπητὴ εἶναι βέβαια καὶ σὲ σὰς ὅλους: Σὲ δὺο ἡμέρες, ἔχασε λατρετὸ ἀδελφὸ καὶ λατρετὴ μητέρα! Τὶ λόγια νὰ βρῇ κανένας για νὰ συλλυπηθῇ καὶ νὰ παρηγορήσῃ σὲ τέτοια συμφορὰ! Μόνο τὸ Θεὸς μπορεῖ νὰ ἐπικαλεσθῇ, που εἶναι μεγάλος...

Ἀδύνατο, Κυρίαρχε τοῦ Διαπλάσσο- μου, νὰ πῶ ποῖος ἔχει δικιο καὶ ποῖος ἄδικο. Δὲν ξέρω τὰ πράγματα, δὲν εἶδα βὰς τὰ γράμματα καὶ καθένας μπορεῖ νὰ τὰ λέῃ ὅπως τὸν συμφέρουν. Λυποῦμαι μόνο, καὶ λυποῦμαι πολὺ, δταν συμβαίνουν τέτοια μεταξὺ παιδιῶν μου. Αὐτὸ μόνο ξέρω.

Εὐχαριστῶ πολὺ, Μεγάλῃ Ἑλλάς, για τὴν ἀνανέωση καὶ τὸ ξεσπάθωμα. Ἐστειλά τὰ φυλλαδία στο νέο μου φίλο, καὶ τοῦ ἐνέκρινα ψευδώνυμο, καθὼς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του. Τὴ φωτογραφία τοῦ Παναχαϊ- κοῦ τὴ βρῆκα καὶ σὲ πρώτῃ εὐκαιρίᾳ θὰ τὴ δημοσιεύω για τὰ νέα του βραβεῖα.

Δὲν εἶν' αὐτὴ που τὸν παριστάνει καθισμένο μ' ἕνα χαρτὶ στο χέρι; Ἐννοεῖται πὼς δὲν θὰ δημοσιευθῇ ὁλόκληρη, γιατί ἔθαρπε νὰ μικρύνῃ πολὺ. Μόνο μποῦστος. Πειράζει;

Πολὺ με συγκίνησε τὸ γράμμα σου, παιδι μου Ἡλιόβγαλτη. Δὲν ἤξερα πὼς τώρα εἶσαι παντρεμένη, πὼς πῆρες καλὸ Διαπλάσσοπουλο, που σήμερα εἶναι σὲ χωριὸ σὰς γιατρό, καὶ πὼς ἔχεις τρία παιδιά. Νά σοῦ ζήσουν ὅλοι! Ἐἵεγραφα τὸν Δημητράκη καὶ τὴ Σεπτελίτσα κι' ἐλπίζω νὰ τοὺς ἀρῶ δὲ «Καλὸς Γιαννάκης», ὅπως ὁ Μπέμπης κι' ὁ Φούσκας που τοὺς διάβαζες ἄλλοτε. Ἡ καὶ μὲν ἡ γιαγιά τους θὰ τὰ βλέπῃ μικρὰ Διαπλάσσοπουλα ἀπὸ τὸν οὐρανὸ.

Εὐχαριστῶ για τὴν ἀνανέωση, Πειραιωτάκι, καὶ χαίρω για ὅλ' αὐτὰ που μοῦ γράφεις. Ναι, μαζὶ μου νὰ μὴ εἶσαι «ἀναδελφικός», ἀφοῦ δὲν εἶσαι «τεμπέλης», καὶ νὰ λαβαίνεις τακτικά μέρος στήν κίνηση, για νὰ νάδειξηθῃς «ὄχι μετὶς κουτὲς καὶ χωρὶς νόημα ἀποκαλύψεις, ἀλλὰ με σοβαρὰ ἐργασία στοὺς Διαγωνισμούς».

Ἀσπάζομαι καὶ τὸν ἀδελφὸ σου.

Ἀλλῃθιαι, Ἀδολφ, τὸ «Χρῡσανθος Νικητὰς» εἶναι ἕνα νόστιμο ὀνοματάκι καὶ με τὸ δικιο σου τὸ ζήλησες για. . . ψευδώνυμο. Ἀλλὰ πὼς μπορεῖς νὰ τὸ πάρῃς, ἀφοῦ ὁ κάτοχός του ὑπάρχει; Καὶ ξέρω ἐγὼ τί κάνει; Ἀδριο μπορεῖ νὰ ἐκδώσῃ ἕνα τόμο με γελοῖα ποιήματα καὶ τὰ Διαπλάσσοπουλα νὰ νομίσουν πὼς εἶναι δικὰ σου. Τὰ ποτελέσματα τῶν Διαγωνισμῶν θὰ ρχίσουν γρήγορα νὰ δημοσιεύονται.

Θὰ εἶδες, Ἀντὶ Ἰράμ, πὼς ἔλαβα τὴ Συλλογὴ σου καὶ δημοσιεύθηκε κιόλα ἀπ' αὐτὴν μιά Ἀσκησιὴ στο 7ο φύλλο. Ἐλαβα ἐπίσης καὶ τὴ σημερινὴ τῶν Εὐζήμων.

Ἐχες δικιο, οἱ ἐρωτήσεις στὰ τετράδια τῶν Μ. Μυστικῶν — δουλειὰ τοῦ 1896 — εἶναι σὲ μιά καθαρεύουσα ἀταίριαστη σή- μερα. Ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν μπορῶ νὰ τίς ἀλλάξω, γιατί οἱ σελίδες τῶν Μ. Μυστικῶν εἶναι στερεότυπες, κλισιὲς, σὰν εἰκόνες, για νὰ τυπώνονται καὶ ὅσα φορὰ χωρὶς νὰ

στοιχειοθετοῦνται ἐκ νέου, που ἔβταν δύσκολο.

Βασίλισσα τῶν Λουλουδιῶν, ἕνα πολὺ παλιὸ σου γράμμα, ἀπὸ 27 Νοεμβρίου, εἶχε παρᾶψει καὶ μόλις σήμερα τὸ βρῖσκω. Δὲν θάνησυχούσε ὅμως πολὺ γιατί εἶχε ἐκτελέσει τίς παραγγέλεις. Εὐχαριστῶ πολὺ για τὴν ἀνανέωση, καθὼς καὶ τὴ φίλη σου.

Ἀργήσες νὰ μοῦ γράψῃς. Γελασίνα, ἀλλὰ με ἀποκημίωσες. Εὐχαριστῶ πολὺ για τὸ διπλό—πρὸς τὸ παρὸν—ξεσπάθωμα καὶ περιμένω καὶ τᾶλλα. Ἐστειλά τὰ φυλλαδία στίς δὺο νέες μου φίλες. Ἀλλῃθιαι, δὲν μοῦ γράφεις ἂν τὸ δικιο σου φυλλαδίτιο θέλῃς νὰ σοῦ τὸ στέλνῃ τώρα στή Θεσσαλονίκη. Εἶδα τί ὠρατὰ που περνᾷς ἐκεῖ, στο Κολλέγιο, καὶ πὼς φίλες ἔχεις κάνει, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἐσχάξῃς καὶ τίς καλὲς ἐκεί- νες που ἔχεις ἀφήσει στο Βόλο. . .

Καὶ σὲνα, Μάνη, σ' εὐχαριστῶ πολὺ για τὸ ξεσπάθωμα. Ἐστειλά τὰ φυλλαδία στή νέα μου φίλη κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃ κι' ἡ Ἰδία, ἀφοῦ εἶναι δεκατεσσάρων χρονῶν. Χαίρω που ἔγινες καλὰ. Ἀλλῃθιαι ἡ δημοτικὴ δὲν ἔχει ὑποτακτικὴ, καὶ τὰ νά, θά, ἀφοῦ, ὅταν, κτλ. σ' αὐτὴν, συντάσσονται με ὀριστικῇ. Ἀλλ' ἀφοῦ ὁ καθηγητὴς σου θέλῃ νὰ γράψῃς τὰ ρήματα μετ' ἡ, πρέπει νὰ τὸν εὐχαριστήσῃς. Ἀλλωστε πολλοὶ δημοτικιστὰς τὰ γράφουν ἔτσι, ὅπως δὰ κι' ἐγὼ. Σ' εὐχαριστεῖ καὶ ὁ κ. Φαίδων.

Μπιάνκα Σορέλλι, δὲν ἀμφισβᾶλλω πὼς ἐργάζεσαι για τὴν διάδοσιν μου, ἀφοῦ μά- γαπες, καὶ μὴ στενοχωρῶσαι ἂν οἱ ἐνέ- γειές σου δὲν ἔφεραν ἀκόμη ἀποτέλεσμα! θὰ φέρουν. Τὸ ξεσπάθωμα θέλει ἐπιμονή, κάποτε μάλιστα εἶναι καὶ τύχη. Αὐτὲς που ἐγνώρισες στο σχολεῖο σου που γράφουν ἐπίσης πὼς εἶναι ἐνθουσιασμένες ἀπὸ τὴ γνωριμιά σου καὶ χαίρω πολὺ. Χαιρετι- σμούς καὶ στήν ἀδελφὴ σου.

Δὲν φταίω, παλιέ μου Νάρκισσε. Ἀφοῦ δὲν ἀνανέωνες τὸ ψευδώνυμό σου, δὲν ἤξερα πὼς τὸ ἤθελες ἀκόμη καὶ τὸ ἔβωσα σ' ἄλλον που τὸ ἐζήτησε. Ἡ Μεγάλῃ Ἑλλάς τὸ διατηρεῖ, ἀλλὰ τὸ ἀνανέωνει.

Νά, προχθὲς ἀκόμη τὸ ἀνανέωσες για τὸ 1939. Ἄς εἶναι ὅμως, τὸ πρᾶγμα μπορεῖ νὰ οἰκονομηθῇ. Ὅταν μοῦ γράψῃς τώρα, νὰ ὑπογράψῃς «ὁ παλιὸς Νάρκισσος», πρὸς διαστολὴ ἀπὸ τὸ νέο, κι' ἀργότερα, ἂν ὁ νέος τὸ ἀφήσῃ — που δὲν εἶναι ἀπι- θανο, ἔξερεις πόσο συχνὰ ἀλλάζουν τὰ παιδιά—σὲ εἰδοποιῶ καὶ τὸ ξαναπαίρνεις.

Σ' εὐχαριστῶ για τὰ καλὰ σου λόγια, που τόσο με συγκίνησαν, καθὼς κι' ὁ κ. Φαίδων.

Κάνεις πολὺ καλὰ, Μεγάλῃ Ἰδέα, που μοῦ γράφεις ὅ,τι αἰσθάνομαι δὲν κάνεις ὅμως καλὰ που αἰσθάνομαι ἔτσι. Ἐννοῶ τὴ μελαγχολία σου. Γιατὶ νὰ μελαγχολῇς; Δὲν ὑπάρχει λόγος. Νά, πὼς χαίρεσαι δταν ἡ φύση εἶναι χαρούμενη; Νά τὴ θυμάσαι ἔτσι κι' δταν εἶναι, νὰ ἐλπίζῃς, νὰ περιμένῃς καὶ νὰ ἀεχολουθῇς νὰ χαίρεσαι. Ἀγνὴ θέληση χρειάζεται, καὶ γι' αὐτό, καὶ για ὅλα τᾶλλα τῆς ζωῆς. Χαίρω που ἐγγραφες καλὰ ἀκόμη Διαγωνισμούς, που στο σχολεῖο σου γίνονται νωρίτερα.

Ναι, εἶπαν πὼς κι' ἐδῶ τὰ σχολεῖα θὰ κλείσουν για τὴ γρίπη, ἀλλὰ θὰ κλείσουν λίγες ἡμέρες για τὴν Ἀποκριὲς κι' ἐλπίζω νὰ μὴ χρειασθοῦν περισσότερες.

Θὰ κάμω τώρα μιά δήλωση: Τὸ «Ἡ Διάπλασις βεβαιώνει» στίς Μικρὲς Ἀγ- γελίες καταργεῖται. Δὲν ἔχω καιρὸ νὰ ψά- χω κάθε φορὰ, για νὰ βεβαιώνωμαι: πρῶ- τα ἐγὼ κι' ἔπειτα νὰ βεβαιώνω. Ὀνόματά

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

